

Bohoslužby v Bruntále 1.května 2016

J 14,23-29

Milé sestry, milí bratři, dějinami církve se táhne jako nitka stále jedna důležitá otázka. Co je vlastně důležité ve vztahu k Bohu? Co je ten základ, ze kterého vyrůstá vše ostatní? Samozřejmě se jedna odpověď nabízí hned. Základem je přece Kristus. Na něm stojíme, z něj vycházíme. Je naším vzorem, učitelem. Ke komu jinému bychom měli vzhlížet, za kým jít? To je opravdu správná odpověď, ale ne příliš jasná. Kristus je pojem, titul Ježíšův, je to vyjádřením skutečnosti, že Ježíš je Boží Syn, je náš vykupitel. To samo o sobě ale pro člověka nemusí nic znamenat. Každý Izraelec vyznával, že Hospodin je Bohem Izraele a přesto Izrael tak často od Hospodina odpadl, zpronevěřil se jeho smlouvě. Jen uznání existence Boží, existence Ježíše jako Mesiáše nestačí na to, aby se stal základním kamenem lidského života.

Lid Boží stál nejen na uznání Hospodina Bohem, ale také na uzavřené smlouvě. Bůh s člověkem měl uzavřenu smlouvu – Zákon Mojžíšův. Bylo to jasné slovo do života, vymezení toho, co znamená patřit Hospodinu, vyznávat jej svým Bohem. Zde již je patrné, že takové vyznání má svůj základ nejen v tom, že člověk uznává Boží existenci, ale také v tom, že tato existence se promítá do jeho života. Důležitým prvkem mezi člověkem a Bohem se tak stává slovo – slovo Boží. Z toho už je možné vycházet i později. Vždyť slovo je projevem komunikace a komunikace je základem vztahu. Vztah znamená, že spolu máme něco společného, něco se mezi námi děje. Dochází k akci a reakci. Bůh reaguje na jednání člověka, člověk reaguje na jednání a slovo Boží. Právě to slovo mu to umožní, protože se v něm ukazuje cesta, je patrný návod, jak jednat jako Boží tvor, jak zachovávat cestu života.

O slovo se opíráme i dnes. Co víc bychom mohli potřebovat? Jenže ono ani to slovo nestačí. Opět jsme to mohli vidět na životě Izraele, můžeme to často vidět i dnes v životě církve. Slovo je jasně dané, platí. Ale člověk ho ne vždy poslechne. Zkrátka nestačí být postaven jen na poslušnosti. Ta je sice důležitá, to ano, ale také často relativní. Ona někdy může vést k vychytralosti. Člověk si sám tak nějak začne hledat cestu a spekulovat nad tím, co vlastně to slovo říká, jak to říká, jak se tomu také dá rozumět. A náhle zde máme sice jasné slovo, ale dost relativní a nejasný význam toho slova v lidském životě. To asi také není ta nejlepší cesta. A už Ježíš ukazuje ve svém působení, že mezi Bohem a člověkem to může fungovat i na jiném základě, než uznání existence či mechanické poslušnosti. To je patrné již tehdy, když si člověk uvědomí, co znamená samo Ježíšovo působení. On to není jen jeho titul Mesiáše. Nejde o království, nejde o očekávání slavného krále. Ježíš je projevem Boží lásky, Božího

milosrdenství. Z Ježíšova jednání je přeci zjevné, že Bůh nepřichází soudit podle slova, ale podle své milosti. Podle slova bychom neměli šanci obstát. Tu šanci máme jen tím, že se Bůh slitoval a poslal svého Syna, aby nám o tomto Božím slitování nad člověkem řekl.

Když se pomalu blíží čas Ježíšova rozloučení s učedníky, právě na tento rozměr svého jednání Ježíš klade důraz. Cestu k zachování slova života ukazuje přes lásku k Bohu a jeho Synu. Je to prohloubení vztahu. Poslušnost nechává prostor jisté formálnosti vztahu. Tak jako třeba s kolegy v práci, se spolužáky či sousedy můžeme mít vztah založený na vzájemném respektu, ale není v něm nic hlubšího. Zůstávají cizí a moc nám na nich nezáleží. Vztah má své hranice. Jistá formálnost vztahu člověka k Bohu pak může vést k odcizení. Je-li však ve vztahu láska, nic takového se stát nemůže. Láska poutá k sobě, nedovoluje nezájem, lhostejnost, touhu po obcházení pravidel. V lásce smí člověk porozumět tomu, proč věci ve vztahu k druhému koná. Proto je nekoná povrchně či nedbale.

Kdo mne miluje, zachovává mé slovo. To je Ježíšova cesta k přijetí Boží lásky a spásy. Jeho slovo se stane důležité ne proto, že si to někdo vymyslel, ale proto, že je slovo někoho, ke komu máme blízko a komu chceme posloužit. Slovo má svůj význam, ale vše začíná láskou k tomu, kdo to slovo dává. Ta se stává předpokladem k tomu, že slovo bude mít skutečný význam v životě člověka, bude ho někam dál posouvat. Nicméně odkaz ke slovu Ježíšovu trochu situaci komplikuje. Dá se předpokládat, že je to slovo, které má něco společného se zákonem daným skrze Mojžíše. Boží slovo je stále stejné. Avšak Ježíš tomuto slovu dal zaznít poněkud nově, živě. Z mrtvé litery Zákona učinil něco, co je stále aktuální, co mluví do lidského života tak, aby tomu člověk porozuměl. A zde se můžeme dostat na scestí. Máme slova Zákona Mojžíšova, máme dnes v evangeliích a epištolách dosvědčena slova Ježíšova. Jenže z toho se časem může stát opět jen mrtvá litera, která ze vztahu k Ježíši udělá opět jen jistou formalitu. Znovu se tak dostaneme tam, kde být nechceme, tam kde Bůh svůj lid chtít nechce. Jaké je tedy ono slovo, které máme z lásky k Ježíši zachovávat? To Ježíš prozrazuje dál. Není to mrtvá litera, je to slovo oživené Duchem. Přímluvce Duch svatý vás naučí všemu a připomene všechno, co jsem vám říkal. Skrze Ducha tak bude slovo Ježíšovo stále živé. Možná nebude znít stále stejně, ale bude stále stejně ukazovat k Bohu a jeho cestě života. To je tedy ono slovo Ježíšovo. Není to pevná formule, ale je to život, který vychází ze slova Zákona a vede člověka zpět k Boží otevřené náruči.

Ježíš nám ukázal, že důležitá ve vztahu k Bohu je láska. Z ní vše ostatní vychází, na ní vše ostatní teprve může pevně stát. Bůh tak vstupuje do lidského života jako někdo, koho člověk s radostí přijímá. Tento základ se pak projeví ještě v jedné věci, kterou Ježíš učedníkům odkazuje. Je to pokoj. Svůj pokoj vám zanechávám. Po pokoji samozřejmě člověk touží. Stresy dnešní doby nejsou zrovna to, co by člověku přispívalo ke zdraví, k dobré náladě, k dobrému životu. Stres nás nutí jednat dost nepřírozeně, jednat se strachem. A kde je strach, tam se ztrácí svoboda. Člověk se stává otrokem. Jakousi možností pokoje je smíření se se světem.

Svět nabízí určitý druh pokoje, klidu, když se s ním člověk tak nějak naučí žít, když nebude příliš vyčuhovat. Dá se jít tedy touto cestou, mít svůj pokoj od všeho, co zasahuje do mého života. Člověk kolem sebe postaví určitou hradbu a bude v klidu. Jenže takový život moc neodpovídá tomu, k čemu nás vyslal Ježíš. On nechce, abychom kolem sebe stavěli hradby. Nechce ani jiné podobné cesty, které přinášejí pokoj jen za cenu popření základu, který máme v Bohu. Chce, abychom mu důvěřovali a s touto důvěrou žili z jeho slova.

Jak takový pokoj může působit jsme mohli číst ve Skutcích apoštolských. Společenství učedníků se dostalo na rozcestí. Bylo potřeba se rozhodnout v otázce přijímání pohanů do církve. Co mají všechno dodržovat? Mají přijmout celý Zákon? Mnozí to tak viděli. Možná by v tom našli svou cestu pokoje. Jaksi by se udržel krok s tělesným Izraelem, Božím lidem. Jenže Pavel a jeho společníci viděli něco jiného. Viděli, že není třeba zatahovat nově příchozí do labyrintu přikázání Zákona Mojžíšova, protože to podstatné z něj zaznívá u Ježíše, kterého přijímají. A tak došlo k jednání a shodě. Zde nebylo možno vyjít z daného textu Zákona, ani výroků Ježíše. Zde musel zapůsobit Duch svatý, aby ukázal, kam v této situaci Ježíšovo slovo ukazuje. Toto rozhodnutí do rozbouřeného společenství přineslo pokoj. Už nebylo potřeba žít v napětí, jestli pohany zasvětit celému Zákonu či nikoliv.

Právě takovou cestu pokoje nám odkazuje i Ježíš. Ne hledání toho, co nám přijde nejvýhodnější, žádné spekulace nad tím, zda kázat tak či onak. Máme hledat, jak v dané chvíli mluví Ježíš skrze svého Ducha, hledat, kterým směrem ukazuje jeho slovo. Zaslíbil nám, že tímto způsobem bude stále připomínat své cesty a tak nám umožní jimi chodit. Není snad většího upokojení pro lidský život než právě toto zaslíbení, že společenství Božího lidu není zakonzervovaný spolek, ale stále živé tělo Kristova, které je jím jako hlavou spravováno a vedeno k naplnění Božího obrazu stvoření. Když tedy poznáváme, že nás k Bohu neváží nesrozumitelné povinnosti, strach či nutnost, ale váže nás láska, poznáváme, že není vůbec složité hledat a nacházet Boží vůli i v těch nejspletitějších případech. Vždyť chvíle, které tímto hledáním trávíme nejsou zdržením od našich životních tužeb a povinností, ale jsou sami naplněním naší touhy po Bohu. Náš život tak nestojí jen na Kristu. Stojí na Kristu, kterého jsme si zamilovali a proto nám jeho slovo není vzdálené, ale je nám radostí, je nám světlem pro každý den.

Pane Ježíši, tvé slovo je nám stezkou života. Tvé slovo je pro nás stále živé, když přichází tvůj Duch a učí nás mu rozumět. Prosíme dej, ať máme v sobě tvou lásku, ať poznáváme, že právě láska nás vykoupila a skrze nás vykupuje tento svět ze spárů zlého.

Neděle 1.května 2016

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 21 Zář 2016 08:37 -

Amen.